

שימו לב: בבחינה זו יש הנחיות מיוחדות.
יש לענות על השאלות על פי הנחיות אלה.

היסטוריה לעולים חדשים

הוראות

- א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים.
- יש לענות על שאלה אחת מן הפרק השני – חובה
  - יש לבחור בשניים מן הפרקים: הראשון, השלישי, הרביעי,
  - ולענות על שאלה אחת בכל פרק שנבחר.
- (34×1) – 34 נקודות
- (33×2) – 66 נקודות
- סך הכול – 100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי.

יש לכתוב במחברת הבחינה בלבד. יש לרשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון (33 נקודות)

תקופה ראשונה: הלאומיות בישראל ובעמים – ראשית הדרך עד 1920

אם בחרתם בפרק זה, ענו על אחת מן השאלות 1-3.

1. הלאומיות המודרנית

- א. – מהי הלאומיות המודרנית? בתשובתכם כתבו מתי היא צמחה, איפה היא צמחה ומה הייתה המטרה שלה.
– הציגו שינוי אחד שיצרה הלאומיות המודרנית במפה המדינית של אירופה.
(17 נקודות)
- ב. הסבירו את ההשפעה של רעיון אחד ואת ההשפעה של אירוע היסטורי אחד על צמיחת הלאומיות המודרנית.
(16 נקודות)

2. הרצל – מרעיון למעשה

- א. הציגו את בעיית היהודים ואת פתרונה על פי הספר "מדינת היהודים" שכתב הרצל. (16 נקודות)
- ב. הציגו שני קשיים שהיו להרצל, והסבירו שניים מן ההישגים שלו. (17 נקודות)

3. ארץ-ישראל בשנים 1881–1914

- א. הסבירו שני גורמים לעליית יהודים לארץ-ישראל בשנים 1881–1914, והציגו שני קשיים שהיו לעולים בארץ-ישראל באותה תקופה. (17 נקודות)
- ב. לפניכם סמל המושבה מזכרת בתיה.

(מתוך הערך "מזכרת בתיה", ויקיפדיה)

- הציגו שני מאפיינים של המושבות שבאים לידי ביטוי בסמל.
- הסבירו על פי מה שלמדתם הבדל אחד בין מושבה ובין קבוצה.

(16 נקודות)

/המשך בעמוד 3/

פרק שני (34 נקודות)

תקופה שנייה: הנאצים, מלחמת העולם השנייה והשואה

ענו על אחת מן השאלות 4–7 (חובה).

4. גרמניה – מדמוקרטיה לנאציזם

א. הסבירו שניים מן העקרונות האלה של האידאולוגיה הנאצית:

- עקרון המנהיג
- מרחב מחיה
- שלילת הקומוניזם

(17 נקודות)

ב. הציגו שני צעדים של הנאצים כלפי היהודים בגרמניה בשנים 1933–1938, והסבירו את המטרה של כל אחד מן הצעדים שהצגתם. (17 נקודות)

5. הגטאות

א. הציגו שתי מטרות של הנאצים בהקמת היודנראט.

הסבירו דילמה אחת של חברי היודנראט.

(17 נקודות)

ב. הסבירו את רעיון "קידוש החיים", והציגו שני ביטויים של רעיון זה בגטאות. (17 נקודות)

6. מלחמת העולם השנייה וגורל היהודים

א. הסבירו שתי סיבות להצלחה של צבא גרמניה בשנתיים הראשונות של המלחמה, והציגו שתי דוגמאות להצלחה זו. (17 נקודות)

ב. מדוע התחילו הנאצים ברצח ההמוני של היהודים עם פלישת גרמניה לברית המועצות (יוני 1941)? הסבירו שתי סיבות. (17 נקודות)

7. היחס אל היהודים בארצות הכיבוש הנאצי, לוחמים יהודים

א. הסבירו מה היו הסיבות של לא־יהודים בארצות הכיבוש הנאצי לעזור ליהודים, והציגו שניים מן הקשיים שהיו להם בפעילות זו. (17 נקודות)

ב. הציגו שתי סיבות להצטרפות של לוחמים יהודים לצבאות של בעלות הברית במלחמת העולם השנייה. כתבו את שמו של לוחם יהודי אחד בצבאות של בעלות הברית ואת שם הצבא שאליו הוא הצטרף, ותארו את פועלו של הלוחם. (17 נקודות)

פרק שלישי (33 נקודות)

תקופה שלישית: בונים את מדינת ישראל

אם בחרתם בפרק זה, ענו על אחת מן השאלות 8–10.

8. המאבק של היישוב היהודי בשלטון הבריטי (1945–1947)

א. מה הייתה "תנועת המרי העברי", ומדוע הוקמה?

הציגו סיבה אחת לפירוקה.

(16 נקודות)

ב. בחרו באחד מן התחומים: העפלה או התיישבות.

בתחום שבחרתם הסבירו שתי מטרות של היישוב היהודי, והציגו פעולה אחת שלו.

(17 נקודות)

9. מלחמת העצמאות

א. הסבירו מדוע פרצה מלחמת העצמאות.

הציגו שלושה מאפיינים של מלחמה זו.

(17 נקודות)

ב. הסבירו שני גורמים לניצחון של מדינת ישראל במלחמת העצמאות.

הציגו גורם אחד לבעיית הפליטים הפלסטינים בסיום המלחמה.

(16 נקודות)

10. עלייה וקליטה בשנות החמישים והשישים של המאה ה־20

א. הסבירו שלוש סיבות לעלייה למדינת ישראל בשנות החמישים והשישים: שתי סיבות לעלייה מאירופה וסיבה

אחת אחרת לעלייה מארצות האסלאם. (16 נקודות)

ב. הציגו שלושה קשיים של העולים במדינת ישראל בשנות החמישים והשישים.

הסבירו כיצד חיזקה עלייה זו את מדינת ישראל.

(17 נקודות)

פרק רביעי (33 נקודות)

תקופה רביעית: מדינת ישראל במזרח התיכון – סוגיות נבחרות

אם בחרתם בפרק זה, ענו על אחת מן השאלות 11–14.

11. עיצוב זיכרון השואה

- א.** הציגו אחד מן האירועים האלה: הוויכוח בנוגע לשילומים מגרמניה אנ פרשת קסטנר. הסבירו כיצד היחס של החברה בישראל בשנות החמישים והשישים לשואה בא לידי ביטוי באירוע שהצגתם. (16 נקודות)
- ב.** הציגו שתי דרכים שבהן מדינת ישראל פועלת כדי לשמור על זיכרון השואה (הנצחת השואה). הסבירו את החשיבות של הנצחת השואה. (17 נקודות)

12. מלחמת ששת הימים (1967)

- א.** איזו מדינה פתחה במלחמה, ומה הייתה מטרתה? (16 נקודות)
- ב.** הציגו את התוצאות של מלחמת ששת הימים, והסבירו מה הייתה ההשפעה של תוצאות אלה על היחסים של מדינת ישראל עם מדינות ערב. (17 נקודות)

13. מלחמת יום הכיפורים (1973)

- א.** אילו מדינות פתחו במלחמה, ומה היו המטרות שלהן? (16 נקודות)
- ב.** הציגו את התוצאות של מלחמת יום הכיפורים, והסבירו מה הייתה ההשפעה של תוצאות אלה על היחסים של מדינת ישראל עם מצרים. (17 נקודות)

14. עלייה וקליטה בשלושים השנים האחרונות של המאה ה-20

- א.** הסבירו שני גורמים לעלייה של יהודי ברית המועצות למדינת ישראל בשנות השבעים, והציגו את דרכי ההתארגנות של העולים לקראת העלייה. (16 נקודות)
- ב.** הציגו שני קשיים של העולים מברית המועצות במדינת ישראל בשנות השבעים. הסבירו מה הייתה התרומה של עולים אלה למדינת ישראל. (17 נקודות)

בהצלחה!